

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 9 lipca 2019 r.

DUS.I.053.259.2019.MS

**Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Aktywni Seniorzy - Złote Liście**

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że przedłożona petycja w zakresie zmiany zasad podwyższania dodatku pielęgnacyjnego, została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Petycja wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 6 maja 2019 r. Z zakresu działania Ministerstwa przedstawiony został postulat zmiany zasad podwyższania dodatku pielęgnacyjnego. Autorzy petycji proponują, aby dla seniorów, którzy ukończyli: 75 lat - dodatek pielęgnacyjny wyniósł 500 zł, 80 lat – 1000 zł, 85 lat – 1500, 90 lat – 2000 zł, 95 lat – 2500 zł, 100 lat – 3000 zł. Jednocześnie wysokość dodatku pielęgnacyjnego emeryta/rencisty powinna być ograniczona kryterium dochodowym. Jako kwotę dochodu decydującą o wysokości dodatku pielęgnacyjnego, wskazano łączną kwotę (emerytura + dodatek pielęgnacyjny) w wysokości 5000 zł. Zdaniem autorów petycji, taka kwota pozwoli zapewnić seniorowi łatwiejsze życie poprzez np. wybór odpowiedniego dla siebie ośrodka opieki senioralnej; pozostanie w rodzinie, bez obciążania bliskich wysokimi kosztami utrzymania i opieki bądź życie w swoim mieszkaniu, wg własnych zasad.

Przechodząc do rozpatrzenia przedmiotowej petycji, na wstępie należy wskazać, że dodatek pielęgnacyjny, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przysługuje osobie uprawnionej do

emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Wyłączeniem możliwości otrzymania dodatku pielęgnacyjnego jest przebywanie osoby uprawnionej do emerytury lub renty w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, chyba że osoba ta przebywa poza tą placówką przez okres dłuższy niż 2 tygodnie w miesiącu.

Kwota dodatku pielęgnacyjnego jest podwyższana przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w terminie waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych. Od dnia 1 marca br. dodatek pielęgnacyjny wynosi 222,01 zł.

Zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych, dodatek pielęgnacyjny jest wolny od podatku dochodowego, jak również nie podlega egzekucji administracyjnej i sądowej.

Dodatek pielęgnacyjny stanowi pomoc ze strony państwa w przynajmniej częściowym pokryciu kosztów, które wynikają z niezdolności bądź ograniczonej niezdolności do samodzielnego funkcjonowania beneficjenta świadczenia. A zatem jest on jedynie dopełnieniem otrzymywanego świadczenia emerytalno-rentowego, które powinno stanowić główne źródło dochodu emeryta, i którego wysokość powinna wynikać z udziału ubezpieczonego w dochodach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS). Im bardziej ubezpieczony partycypował w tworzeniu dochodów FUS (im więcej składek wpłacił do systemu), w tym większym stopniu ma on prawo z nich korzystać w postaci emerytury lub renty. Pozwala to na zachowanie adekwatności świadczeń w stosunku do odprowadzanych składek.

W kontekście zaproponowanych w petycji zmian, które skutkowałyby zwiększonymi kosztami dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych należy wskazać, że sytuacja finansowa systemu ubezpieczeń społecznych jest trudna. Przychody ze składek na ubezpieczenia społeczne nie wystarczają na pokrycie wydatków na świadczenia z ubezpieczeń społecznych. Dotacja z budżetu państwa zasilająca Fundusz Ubezpieczeń Społecznych jest wysoka i planowana jest na 2019 r. w wysokości 49,39 mld zł.

Z wyliczeń Ministerstwa wynika, że przedstawiona propozycja w zakresie zwiększenia wysokości dodatku pielęgnacyjnego, wypłacanego do emerytur finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zależności od wieku, dla emerytów od 75 roku życia, dotyczyłaby ok. 1,44 mln świadczeniobiorców. Zwiększenie dodatku pielęgnacyjnego spowodowałoby wzrost wydatków w tym zakresie o ok. 12,1 mld zł w skali roku.

Uwzględnienie dodatkowo świadczeniobiorców pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinne z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na podobnych zasadach co w przypadku emerytur, oznaczałoby wzrost liczby świadczeniobiorców o następne

ok. 0,67 mln osób - do ok. 2,11 mln osób łącznie oraz spowodowałyby dalszy wzrost wydatków na dodatki pielęgnacyjne o ok. 6,9 mld zł rocznie, tj. do ok. **19 mld zł rocznie**.

Biorąc pod uwagę cel przyznawania dodatku pielęgnacyjnego, a także ograniczone możliwości finansowe Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - zwiększenie wysokości dodatku pielęgnacyjnego nie jest brane pod uwagę przez resort rodziny i pracy.

W kontekście zaproponowanej przez autorów zmiany w zakresie wysokości dodatku pielęgnacyjnego należy dodatkowo nadmienić, że z wysokością dodatku pielęgnacyjnego powiązane są także inne świadczenia, jak np. emerytury kapitałowe czy świadczenia dla kombatantów i osób represjonowanych. Dla przykładu dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji wynosi 150% dodatku pielęgnacyjnego. Dodatek pielęgnacyjny jest także zwiększany o 50% w przypadku cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych z orzeczoną niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Równocześnie z kwotą dodatku pielęgnacyjnego powiązana jest kwota kapitału uprawniającego do wypłaty emerytury kapitałowej. Minimalny, uprawniający do wypłaty tej kwoty kapitał wynosi 20-krotność dodatku pielęgnacyjnego. Tak znaczne podwyższenie kwoty dodatku pozbawiłoby część kobiet prawa do okresowej emerytury kapitałowej, a osoby uprawnione do dziedziczenia po ich śmierci środków z tego tytułu.

Jednocześnie informuję, że w ramach prowadzonej polityki społecznej intencją Rządu jest odczuwalna poprawa sytuacji osób znajdujących się w trudnym położeniu materialnym, w tym sytuacji emerytów i rencistów. Od 2016 r. rząd podejmuje działania ukierunkowane na podwyższanie najniższych świadczeń, a także modyfikujące obowiązujący sposób waloryzacji świadczeń.

W pierwszym roku działania rządu, obok ustawowej waloryzacji procentowej, wypłacone zostały jednorazowe dodatki pieniężne dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne. Wypłata dodatku była rozwiązaniem komplementarnym wobec mechanizmu waloryzacji i bardzo niskiego jej poziomu w 2016 r., a kwota dodatku uzależniona została od wysokości świadczenia lub świadczeń pobieranych w zbiegu (od 50 zł do 400 zł netto). Dodatek stanowił wsparcie dla grupy ok. 6,5 mln świadczeniobiorców.

W 2017 r. ustawowy wskaźnik waloryzacji ukształtował się na poziomie 100,44%, stąd też ustawą z dnia 2 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono zmiany w zasadach waloryzacji świadczeń, gwarantując waloryzację na poziomie wyższym, niż gdyby podwyższenie świadczeń przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi zasadami.

W tym samym roku (również od 1 marca) podwyższone zostały najniższe świadczenia emerytalno-rentowe. Dla osób spełniających warunki stażowe najniższa emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna wzrosły z kwoty 882,56 zł do kwoty 1000 zł, co oznaczało wzrost wysokości tych świadczeń o 13,3%. Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy została podniesiona z kwoty 676,75 zł do kwoty 750 zł, co oznaczało jej wzrost o 10,8%, a renta socjalna z kwoty 741,35 zł do kwoty 840 zł, co powodowało wzrost tego świadczenia o 13,3%.

Wskaźnik waloryzacji w 2018 r. spowodował jeden z wyższych wzrostów świadczeń w ostatnich latach.

Z kolei w 2019 r., zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o ustawowy wskaźnik waloryzacji (102,86%), jednak nie mniej niż o 70 zł. Zastosowanie w 2019 r. zasad waloryzacji procentowo-kwotowej, zapewniło nie tylko ochronę realnej wartości wszystkich wypłacanych świadczeń emerytalno-rentowych, lecz wyszło naprzeciw oczekiwaniom wyższych podwyżek przez większość emerytów i rencistów.

Należy dodać, że od 1 marca 2019 r. najniższa emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renta rodzinna, a także renta socjalna - wynoszą 1100 zł. Oznacza to też, że najniższe emerytury od 2016 r. wzrosły o ok. 25%.

Dodatkowo należy wskazać, że w 2019 r., zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r., emeryci i renciści, bez względu na wysokość pobieranego świadczenia, otrzymali jednorazowe świadczenie pieniężne w kwocie 1100 zł brutto. Rozwiązanie to wyszło naprzeciw oczekiwaniom większości emerytów i rencistów, stanowiąc wsparcie finansowe szczególnie znaczące dla osób pobierających niskie świadczenia emerytalno-rentowe.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z (D.
MINISTER
Marcin Zieliński
POISECRETARZ STANU